

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti
p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris
vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in
calce peculiari quoda[m] ...**

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De breuiloqua seu reciproca substitutione. Rubrica xxvii

[urn:nbn:de:bsz:31-115460](#)

De breuiloqua seu reciproca substitutione. **Fo. xlvi.**

ras ad Bar. et alios scribentes in
sepe dicta. l. centurio. ff. devulga.
et ad eundem itē etiam ad Bal. et
alios si sepe allegata. l. precibus.
C. de impu. et alijs substi. ad Ha
nor. in. c. raynuli⁹ de testa. ad Jo.
and. in. c. j. de testa. libro. vi. in no
uella. et ad Ange. are. et alios i. s.
fina. isti. de pupillari substi. S. m.

C De breuiloqua seu
reciproca substitutiōe.

Rubrica. xxvii.

T Estator habēs
duos v̄ plures filios
ipuberis sue patrie
ptati subditos/istitu

tionem eis breuiloquā facere po
test hoc modo An. et Frā. filios
meos impuberis michi heredes
instituo: et eos iuicē substituo. Di
citur autē substitutio breuiloqua
ideo q; sub hac n̄ boz. breuitate
continet quattuor substitutiōes.
scilicet duas pupillares exp̄ssas:
et duas vulgares exp̄ssas: et hāc
substitutione lex etiā appellat re
ciprocā. vt. ff. d'vulg. sub. l. iā hoc
ire. **U**si si An. heres erit et in pu
pillari etate deceperit Frā. sup
iuēs vocabitur iure directo: et
eodem modo si Frā. heres erit et in
pupillari etate deceperit An. sup
iuēs vocabitur iure directo: et
ter ab int̄stato venētes ppter ef
fectū pupillaris exp̄sse. vt sepe di
cunt est: et sic habes duas exp̄ssas
pupillares. vnam videlicet in
persona cuiuslibet quarum queli
bet est expressa quo ad effectus li
cer non quo ad verba.

Additio. **F**acit. l. luti⁹. iij. r̄fiso.
ff. de vul. et pupil. et ibi Bar. i. n̄ si.
secundo q̄ro vt n̄ hec substitutio
z̄c. et vide q̄ dixit addidi. S. i rub.
de vul. sub. i sed a additiōe. S. m.

C Itē cōsurgit ex his n̄bis due

vulgares: q; si aliq̄ seorū heres n̄ō
erit-puta q; nolit vel q; n̄ possit.
aliq̄ isolidū erit heres. nec credas
q; hec n̄ ba possit i hoc casu retor
queria ad fidei cōmissum. q̄uis hic
ponat istud verbū substitutio: q;
tīmōdo habēt effectū pupillarū
et vulgaris: vt dictū ē. et hoc n̄ bū
substitutio in pupillari et vulgaris
semper se adaptatur directo vt
in sequenti rubrica dicitur.

Additio. De hoc an. s. hec sub
stitutiones iuicē substitutio p̄tieat
fideicommissariā dicā. j. ista ru. i. n̄.
itē q̄ro an ne hec substitutio vos i
uicez substitutio cōtineat fideicom
missariā **G**erardus mu.

Et n̄o q; hec substitutio fieri p̄
pōt: nisi instituti sint filij et pupilli
existētes i p̄tate testatorū: quia si
instituti essent puberes v̄ eman
cipati v̄l alij extranei et fieret eis
substitutio per verba predicta. s.
eos iuicē substitutio n̄o esset breui
loqua imo vulgaris tacita. vt. S. iii
rubri. de vulg. substi. n̄. tacitayul
garis ē illa in qua z̄c. dictum est.

Additio. Idē si ale sit pupill
z̄i p̄tate ale n̄o maior vel n̄o po
testate. d. l. iam hoc iure. S. alle. et **E**q̄litas
d. l. luti⁹. z. l. i. testamento. i. r̄fiso. seruan
C. de mili. testamēto. et ē rō vt eq̄ da ē mē
litas iter iuicē substitutos seruūt iuicem
quā quidē iura seruāda p̄cipiūt. substitut
vt i auc. eq̄litas. C. d pac. p̄cētis tos
et. l. illis circa fi. C. de colla. nā cū
nō p̄t valere substitutio pupillarū
ris i persona ei⁹ q̄ ē maior vel n̄o est
in p̄tate. l. ii. i. z. ii. r̄fisis. ff. d. vul.
g. nec hoc casu p̄tinebit pupillarū
in persona pupilli. p. d. rationē. Et
aduerte dū dñs Rolādin⁹. S. dī
cit q; hec substitutio/vos iuicem
substitutio/ si fiat ēēneis aut pubes
rib⁹ p̄tēt duas vulgares tacitas
hoc itēlīge q̄ ad n̄ba n̄o q̄ ad effe
ctū facit q̄d dicit idē Rolādin⁹.
S. p̄rie p̄ p̄nci. p̄nt; rubri. diuers
sis cīn respectib⁹ vna et eadē sub-

Prima pars forum

stitutio dicitur tacita et expressa. vt
plene dixi in rubri. de vulga. sub-
stitutione. in pñ. magne additionis. Sub-
stitutione est breviuloq; itē etiā com-
plexio et pendiosa licet tacitas substitutione
ne quo ad verba contineat. cōti-
sa an cō-
nent tamē expressas quo ad effec-
tū. vt i supiorib; dictū est. Hinc
substitutiones potest inferri q; licet vulgaris ta-
citas. cōta: illa scz que cōtineat in exp̄issa
pupillari: nō excludat matrē ipi⁹
testatoris. vt tenet Bartho. l. i. f.
ff. de vulga. in pñ. quero vtrū ta-
cita vulg. et post eū Ange. are. in
fī. de vulga. in princ. versi. quero
an i pupillari exp̄issa re. et dñi. s.
in rubri. de vulga. substi. versi. itē
quero vtrū tacita vulgaris cōten-
tas scz re. ista tñ vulgaris tacita. s.
quo ad verba i casu pñmissu excludat
matrē etiā testatoris et quo
nō est tacita quo ad effectū. vt. d.
l. luti⁹. in fine pñcipij. ff. de vulg.
et pupil. Berardus mulert.

Substic^tutō bre^uloq^q re^r dicatur reciprocā.
Contra istū tūtuō appellat etiā reciprocā eo q^y per effectū bine pupillaris et binne vulgaris fit reciprocatio deyno in alium ut dictum est.
Contra additio. Circa materiā huius.

reciproce seu breuiloque substitu-
tionis paulo lati^o eam attingēdo
addas dū dñs Doladīn^o. S. dicit
q̄ hec substitutio continet q̄tuor
substitutiones: q̄ interdu solum

Substutō brc uiloq; q̄t & q̄s sub stitutio nes con tineat? duas cōtnet vulgares tatum. v. quādo sit duob⁹ imparib⁹ quo rū alteri nō potest substitui pupilla rit: vel q̄d si duob⁹ euancipatis vel puberib⁹: tunc em̄ cōtnet so lum duas vulgares. vt. s. **¶** q̄tinet duas pupillares tantū. v. quādo sit duob⁹ i puberib⁹ exhe redat. at. insti. de pupil. substi. s. nō soli. **¶** q̄tinet duas fidei cōmissarias tātū. vt. codicilli fieri i codicillis. vt. l. sceuola. ff. ad tre bellianū. **¶** q̄tinet q̄tuor. du as. s. vulgares: & duas pupillares.

vt q̄ sit duob⁹ impuberib⁹ insitutis ⁊ i p̄tate iſtitutis. vt. s. Et aduerte q̄ nō p̄t hec q̄tuor contineat: nū illa oī adſit. sc̄z q̄ sint impuberes: item q̄ sint in potestitate: ⁊ q̄ sint iſtituti. ⁊ hoc eſt qđ vult dñs Rolandin⁹. s. in vcrſ. et nota q̄ hec substitutio fieri nō potest nisi iſtituti ⁊ c. intellige sc̄z vt quattuor illas substitutioēs cōtinēat. alias autem p̄t. vt. s. patet. Qūq̄ cōtinet sc̄z. vt si dico filios meos ipuberes iſtituo: et eos fūcē substituo si deceſſerit i pupillari etate v̄l postea q̄cūq̄ nā hec p̄tinet duas vulgares si nō adeat hereditas. et duas pupillares si deceſſerit i pupillari etate. et duas fideicomissariias si deceſſerint postea. Itē p̄t esse q̄pticat octo vt si q̄s h̄bet duos filios ipuberes et mēte captos ⁊ eos iſtitueret et substitueret p̄ hec ſōba: filios meos ipuberes iſtituo heredes: zeos inuicē substituo si ipupillari eras te vel post i demētia. vel alias q̄cūq̄ deceſſerint. Nā tūc contineat duas vulgares: duas pupillares: duas exēplares: ⁊ duas fideicomissariias: ⁊ sic octo. Aduerte tūq̄ si dictis duob⁹ filiis ipuberib⁹ demētib⁹ substitueret p̄t simplē citer p̄ hec n̄ba: vos inuicē substi tuo cōtinētur sex substitutioēs directe: due sc̄z vulgares: due pu pillares: ⁊ due exēplares. pbant premissa p̄ ea q. s. quattuor pri mis rubricis late dicta sūt. Inclige p̄dicta q̄n̄ hec substitutio bre uiloq̄ fieret duob⁹ tñ. Si aut̄ fieret plurib⁹. puta trib⁹ vel q̄tuor tūc nūerus substitutionū ascēderet multū. posset eīn p̄tinere octo vulgares: octo pupillares: ⁊ sic de filiib⁹. vt ad sensu p̄t practicāti. hec Bar. I. I. l. l. l. ff. d. vul. ⁊ pupil. Quero: diri: q̄n̄ hec substitutio duob⁹ q̄ p̄tinet duas v̄l q̄tuor v̄l sex. An ne posset substitutiones in

De breuiloqua seu reciproca substitutiōe. **Fo. xlvi.**

Substis paris numeri cōmūte, vt tres vñ
tūcō bre qnq; vel septē, r̄ndet Bar. vbi. s
uloqua i vñ. s; qro qñ hec substitutio fit
an et qñ duob; rc. q; sic ex pbata volūta-
ptineat te testatoris, vtputa si iuicē substi-
substōes tuit duos filios qñ alt erat impu-
iparis bes et pbes volūtas q; voluit ipu-
bri pupillari substitutre. ar. l. i
numerī. testamēto. i. fine. C. d. testa. mili.
Substi- Itē qro. vixi. s. q; hec substitutio
tūcō bre fctā duob; iparib; continet duas
uloq; fa vulgares tātū. pone testator ista
cta trib; tuit duos ipuberes i p̄tātē exisē
quozun tes: z quēdam tertū: z eos iuicē
duo sūt substitut: certū ē q; vulgaris p̄t
ipube- nef i psōna oīm p. d. l. iā hoc iure.
res et in s; dubitat an iter filios ipuberes
ptātē. cōtineat pupillaris. Guil. de cu-
terti⁹ ve rmo et Ray. vt refert Bar. vbi. s.
ro nō an i vñ. qro pone q; testator habeat
cōtineat tres filios rc. tenuerit q; sic. rōne
pupilla et legib; p̄ cūdē Bar. citat. Sed
rē iter i; ipē Bar. ibitenet hñu p̄ rōnes q;
puberes ibidē addu ut Bal. vñ i. d. l. in tes-
in ptātē. i. C. d. testa. mili. sic dicit
existen- distinguēdū. aut ille tert⁹ ē talis
tes: q; nō debeat excludi a successione
ipuber; ex p̄sumptiōe iur; et natu-
re. vt q; ē frat carnalis legitim⁹:
z tūc iter illos duos nō credis pu-
pillas iesse. z hoc ex p̄sumpta vo-
lūtate defuncti: q; i dubio vñ velle
q; ius legitimarum hereditatū sit
saluū i sua posteritate. l. pe. C. de
impu. et alīs substi. aut ille tert⁹
nō ē talis: s; ē forte bastard⁹ vel
frat testatoris: vel p̄sus eti⁹: z
tūc. t̄ p̄ naturalē affectū p̄ris ple-
missima sc̄elliḡf substō inter ipos
ipuberes. ar. in rōne sui. ff. de leg.
vñ. l. paulo. s. i. z. ff. de libe. le. l. au-
rel⁹. s. tert⁹ testamēto. S; aduer-
te q; Sal. i. d. l. i. testamēto. vt eti⁹
am refert Ange. arc. l. d. s. et ples
inst. de vulg. vñ. qd si testator hñ
tres filios rc. indistincte teneret
Bar. q; nō considerat in hac matia
q; possit ab intestato succedi nec
nō: sed tñ yntas substitutiōis, q;

parit oēs definitat. vt. d. l. i. testa
mēto. z. l. iā hoc iure. ff. de vulg. z
l. q̄uis. C. de ipube. z alius substi.
et hoc vñ etiā seq. ipse Ange. are.
vbi. s. iuē theorica posita a Bar.
et alijs i. l. bona fides. ff. depositi.
Tl̄t⁹ circa p̄missa qro duci. s. q;
rōne eq̄litas seruāde substitutio
breuiloq; fctā duob; iparib; p̄tiet
solū duas vulgares p. l. iā hoc iure.
rc. ff. d. vul. cū sib⁹. P̄de q; testa
tor hēat duos ipuberes: alt⁹ ani-
culi: alt⁹ vñ. vñ. anos hñtē co-
q; istruēdo iuicē substitutat: z ille
futatio-
q; hñ. vñ. anos cito effici pubes:
ita vt i c̄v psōa expirerit pupillars
substō / an nec hoc casu expirabit
ēt i psōna alt⁹ q; remansit i p̄tātē
vñ q; sic. p. s. d. rōne. s; tu dic bce-
uis sim Bar. i. d. l. lut⁹. ff. de vul.
vñ. s; pone habeo p̄les filios im-
puberes. rc. q; isto casu siue ista
pubertas/ z sic ieq̄litas supuenit
vivo testatore siue eo mortuo: s; p̄
durat pupillat̄s i psōna alt⁹. ita
dicit glo. i vñbo. etatis. i. d. l. lut⁹.
Itud seq̄tur. Bar. i. d. l. i. testamē-
to. i. C. de mili. testa. i vñ. octauo
qrif. vbi allegat rōne q; qd semel
iclus⁹ ē: nū si mutata volūtas: p̄
seuerat. ar. ff. de p̄ba. l. cū tacitū.
cū g; ab iitio fuerit pupillar; iclus-
fa/ z possea p̄ter volūtate defūcti
supuenit ieq̄litas illa: nō ē dice-
di testatoē volūtate mutasse. fa-
cit. l. fidicōmissa. s. i. rē. ff. d. leg.
vñ. z. l. rē legatā. d. adimē. leg. Lx. Ineq̄lt-
p̄dict. sequit q; si ieq̄litas supue-
tas sup-
nisset volūtate testatoris: vtputa ueniens
alter⁹ ipuberē emācipauit volūtate factō te-
tarie z spōte: tūc pupillar; i psōa statoris
alter⁹ impuberis in p̄tātē retēti infimū
etiā expiraret. facit. l. alteri. ff. de cē substi.
adimē. leg. S; dō seq̄f q; si emāci. tutos
paret alteri filii nō spōtes: s; co-
actus ex alīq; cā: tūc no expirabit at extin-
pupillaris i psōna alt⁹: p̄ iura. s. Gui pu-
allegata. cogit c̄i alīq; pat̄ emāci. pillarē:
cipat filii suū de q; glo. fina. i. s.

Prima pars florum

finis. insti. q.b⁹ mo. ius pa. po. sol-
uit. ita vult in effectu Bar. vbi. s
Sed aduerte q. Bal. in. d.l. in te-
stamēto. in psl. decimo. q.rif. rc. in
eo qd in pmo correlario. s. prime
dixi. tener. triump⁹ rationē ibi ab
ipso adducta. Verū Sali. i.d.l. in
testamēto. vt etiā refert et sequit
Ang. are. in. d.s. ⁊ plures. insti. de
vul. substi. tenet opinionē Bar. d
quo pūcto vide lat⁹ ibi per eum.
Itē quero ponam⁹ quis instituit
duos ipuberes quo ruz alterū ha-
buit i potestate: alterū nō: et eos
in iurice substituit. postea vero quē
in potestate nō habuit. adoptauit
vel als in prātē suā redēgit an cō-
ualeſcat pupillaris: Bar. in. d.l.
luti. psl. quero qd ecōtra. et coit

doctores tenet q; nō:q; dispositio
ab initio inutilis nō cōfirmat ex
postfacto. l. p. ff. d. e. m. et. l.
l. s. f. f. i. f. u. l. u. s. f. f. d. l. e. i. j. ad id. l.
si id. ff. de auro r ar. leg. nō certi
est q; in casu p. postposito ab initio nō
cōtinebat pupillar; ex post facto
ergo (vt inquit Bar.) licet defun
ct° voluerit eā p. h. e. d. i. nō potest
fieri sine noua voluntate .l. here
despal. s. f. z si notā. ff. de testa.
Sed huic videſ fortiter obſtare
ter⁹. in. l. i. ibi sed si extranei. ff.
de vul. et pu. ſubſtitutiō. S. di
ſim Bar. vbi. S. q; ibi testator ſub
ſtituit pupillar; ex p. ſſe: vnde cō
ſtat q; voluntas testatoris fuit ab
initio q; eſſet pupillaris licet non
eſſet cōfirmata: ergo ceſſante ipo
diūmēto durat. S. in noſtro caſu ab
initio ceſſauit volūtas ppter in
qualitatē. Hic dicit Ang. de pe
rūſio. in. d. l. l. t. q; ſi q; ſi ſtituit
legitimū ſi naturalē ſi naturalē tā
tū ipuberēs: ſi eos iuicē ſubſtituit
exp̄mendo vulgariter et pupilla
rit ſi p. fideicōmissuz. ſi poſtea na
turalis tñ ſit legitimat⁹: p. firmat
biſ pupillaris: q; a principio a te
ſtatore fuit ſpecificata. d. l. i. j. ibi

sed si extraneus, et hoc sequitur illa
In quo, ut etiam refert Augustinus, id est.
Sed et plures, nisi quod si eum quem a princi-
cipio, et permissa vult in effectu esse
Sal, in dolo, in testamento. Ceterum de te-
sta, mihi, nisi nono queritur per hunc si-
lium, et ceterum. Ita quero, an ne inequalitas
partiōis impedit substitutioēs
pupillares, pimeri in brevi loqua
pone quod testator vnu instituit i octo
vincis alterū i quattuor, et rīsde quod
nō, p. l. si plures, f. d. vul. et pu. nā
inequalitas temporis nō impedit istam
substitutionem, contumaciam, ut s. pa-
tuit, ergo nec inegalitas rerum, argu-
l. miles ita hereditate, et quod diximus,
ff. de mili. test. Ita dicit Bar, ubi
supra, quod quero utrum inegalitas
partiōis, et ceterum. Circa permisso quero
subsequenter de una pulchra questione, predicta sunt vera quoniam est
aequitas regis, hoc est portionum, ut per tria in
cau posito: quod si filie forte sunt illi-
tute ex certis reb⁹ vel quantumitatib⁹:
puta mille aureorum: et deinceps filii
masculi sunt unius saliter instituti
postea dicit testator oēs filios
meos in unicē substitutione, utrum filie
predicte intelligantur cum masculis sub-
stitute in unicē. Bar, i. d. l. luti⁹, p.
sed pone plures filie sunt substitutae
et rīsdet quod nō, quod si viderent substitutae
sunt, ergo per hereditatis portionib⁹, ut l. t. Ceterum de impij, et alijs
sub. Sed heres singularis seu rei
certe: nullā hz hereditariā positione
nē ergo non videatur taliter heres singularis
rei vel quantitatis in substitutione
comprehēdi. Preterea dicit
hoc probari s. l. cohereditate, quod discre-
tas, ff. de vul. et pu. Limita predicta
nisi oīb⁹ masculis deficitib⁹: tunc
enī feminis etiā admitterentur. d. h. quod
discretas, quod haberent ius accre-
scendi masculis repudiati⁹, ut no-
ta f. i. q̄tēs. Ceterum de here isti, vide
de isto latr⁹ p. An. are. i. d. g. et plus
res, isti, d. vul. sub. p. Quod testator
instituit masculos, et per bal. i. d. l. in

De breuiloqua siue reciproca substitutione. Fo. xlvii.

testamento. C. detesta. mili. versi.
septimo queritur. et per Ange. et

Fratres Imo. i. d. l. luti⁹. Itē quero. pone
vtrīng quidā habēs duos filios ex prima
cōnūcti vroze: et duos ex scda q̄s oēs insi
an prefe tuit: et inuicē substituit. vn⁹ repu
rātur in admissit ille solusq; est
breuiloq; vtrīng coniunct⁹: qd̄ videt q; le
substitu gis pūnctio eq̄parat cōnūctiō
tionē ex ho is. ar. l. testamento. ff. de here.
altero tā insti. sed coniunct⁹ ab hoie prefer
tū parē tur i breuiloqua disiuncto. vt. l. co
heredi. s. qui discretas. ff. de vul.
te comū ergo. rc. ita tenuit Dy. sed Bar. i
d. l. luti⁹. itē ppe si. itē Ange. are. in
d. s. et plures. in vltima q̄stione. et
Bal. in. d. l. i. testamēto. C. de te
sta. mili. versi. quinto querit pone
q; pater. et c. tenet cōtrariū. idē te
net ipē Bal. in. l. i. fine. C. de im
pu. et alijs sub. non em. sunt pūcti
coniunctione legali. nā i ista maria
coniuctos accipim⁹ tali cōiunctio
ne q; inducit ius accrescēdi. vt. d.
s. q; discretas: sed istifres sunt cō
iuncti cōiunctione sanguinis tm.
que cōiunctio nō parit ius accres
cēdi. vt pulchre definit Bar. i
l. re cōiuncti. ff. de leg. iij. lsi. ter
tio q̄o iurta hoc pone q; pat de
cessit. rc. ista opinionē tenet etiā.
Ange. de pūlio in. d. l. i. testamēto.
et ass. gnar ratione: q; in ista sub
stitutione inspicit intentio et affe
ctio testat⁹: non illorū qui substi
tuūt v̄l quib⁹ sit substitutione. vt
l. qui liberis s. hec v̄ba. ff. de vul.
et pu. igitur cū testator tātā affe
ctionē habeat ad filios primi ma
trimoniū sicut secūdi et ecōtra. igi
Substi tur partē admittent⁹. Itē que
tutō vos ro an ne hec substitutione vos inui
mūcē in cem substitutione contineat fideicom
subst e missariā: q; sic videtur q; tex. in. l.
tuo an qui plures. i. ff. d. vulga. et pu. ibi.
cōtineat dū dicit in omnē causam. rc. hanc
fideicō. questionē ponit Bar. i. d. l. luti⁹
in vlti. col. et ibi Ange. et Imo. et
Sali. in. d. l. in testamento. in qua

sic concludit Ange. are. in. d. s. et
plures. versi. querit an in breuilo
qua videlicet vos inuicem substitu
tio fuit facta in codicilli: et clarū
est q; continet fideicōmissariā. vt
l. sceuola. et qd̄ ibi nota. ff. ad tre
bel. aut fuit facta in testamento: et
tunc aut fuit dictum eos inuicem
substituo vulgariter et pupillar
ter et per fideicōmissum: vt cō
muniter fieri solet: et tunc non ha
bet dubium quin contineat fideic
cōmissariā per expressam volū
tatem testat⁹: aut fit simpliciter
vt quia simpliciter dixit testator
eos inuicem substituo. hoc casu dī
cit bar. vbi. s. q; non cōtinetur fideic
com. per. l. iam hoc iure. ibi in
vulgarem tantummodo. ff. de vul
ga. et pu. et ibi nota. ita tenet etiā
domin⁹ Rolandin⁹. s. ista rubrica
versi. nec credas q; hec verba. rc.
Mon obstat. d. l. qui plures: in eo
quod dicit in omnē causam: quia
debet intelligi in omnē causam. et
in omnem euentū proueniētes ex
directa substitutione. vt dicit bar.
Mon obstat etiam qd̄ supra in ma
teria compendiose substitutionis.
dixi. scilicet q; post pupillarē eta
tem trahitur ad fideicōmissariā.
quia ibi testator plura tēpora cō
prehendit. dicendo quandocunq;
decesserit. qd̄ in reciproca non fas
cit. Aut apposita ē i substitutionē
cōditio denotā tractū tēporis et
alia qd̄ h̄z substitutionoy vulgaris. pu
ta si dixerit testator et si quis eo
rū decesserit sine liberis eos inuic
ē substitutione tunc eñ ēm Ange. et
Imo. in. d. l. luti⁹. cadit in compē
diosam. q; tūc videt reciproce fa
cta. et ipa cōpēdiosa sui natura cō
prehēdit vulgarē adueniēte casu
vulgaris. itē pupillarē aduenien
te casu pupillarē. vt. d. l. iā hoc iu
re. itē fideicōmissariā post pupil
larē etatē ex q; facta est per verbū

Prima pars florū

et substitutioq; ē aptū natū p̄p
hendere etiā obliquā substōnē. c.
raynuti. de testa. in anti. lucto. c.
f.co.ti.lib.vi.in crito p̄phēdīf etiā
fideicōmissaria. vide q̄ dīri. s. ru-
bri. p̄ria. v. scđo reuoco in dubiū.
Hec obstat si dicāt. potuit a p̄nci-
pio valere ure directo. ḡ nō obli-
qua. l. n̄bīg ciuilib;. ff. de vul. et
pu. q̄ illud p̄cedit q̄n substitutio
fit p̄ n̄bū directū ciuile. secus si p̄
n̄bū cōe aut p̄ n̄bū directū nō ci-
uile. vide q̄ dīri. s. p̄ria rub. i. p̄n-
magine additōis.

Substi-
tutō bre-
uiloqua
aliquā
continet
tacitam
pupillar-
em.

Quero vlti^o
qd si qs iſtitutō duos ip̄ uberes in
ptātē sua eritēs: dicat si qs eoz
nō erit heres eos iuicē substitutio.
vtrū i ūta breuiloq̄ p̄tineat pupil-
laris. Bar. vbi. s. v̄l. pone q̄ iſti
tuo duos r̄t. dicit q̄ p̄tineat pupil-
laris tacita p. d. l. ia hoc ure. non
autē exp̄sa. Ex q̄ sequit̄ q̄ p̄ illā
pupillarē in tali breuiloq̄ substō-
ne p̄tēta nō excludit mār. quā ta-
cita pupillaris nō excludit mīsi in
certis casib;. put. s. i matia pupil-
laris substōnis dictū ē. q̄ alias ex-
cluderef. si simplr̄ dixisset testa-
tor: eos iuicē substitutio. d. l. lutius
qd nota.

Substi-
tutō bre-
uiloq̄ fa-
cta duos
b̄ filijs
q̄ alē ē
ipubes
alē men-
te cap̄
an p̄tine
at pupil-
larem et
exempla-
rem?

Etē quero qd si testa-
tor h̄is duos filios alterū ipube-
re: alter p̄o puberē et mēcē captiū
et eos instituēdo iuicē substitutat.
certū est q̄ in persona vtrūsq; cō-
tineat vulgaris. sed an cōtineatur
in persona vnius pupillaris. in al-
terius exemplaris. Bartho. vbi. s.
in versi. pone habeo duos filios
vnū impuberē alium puberē r̄t.
post Buil. de cu. tenet q̄ nō. quia
multe sunt differētie et iparitates
inter pupillarē et exemplarē. vt. s.
suis locis patint: illud ḡ n̄bū. sub-
stitutio: nō vniuersit res piccret il-
las p̄sonas/cōtra. Liā hoc ure. s.
sepe al. hoc limitat Imo. i. d. l.
luti. vt etiā refert Ange. are. in
sepe dicto. s. et plures. inst. de vul-
ga. p̄ si. quid si testator h̄is duos fi-

lios i ptātē r̄t. nisi apparcat q̄ te-
stator voluit illi furioso etiā post
aditā/hereditatē substituere / tūc
em̄ etiā i p̄sona pupili p̄tēref pu-
pilar; p. l. i testamēto. i. cū ibtno-
tat. p̄ glo. et docto. et Gal. plene.
C. de testa. mili. iūno plus dicit: q̄;
etiā si de mēte nō p̄stat: et furios
nō h̄z liberos/q̄ et tūc cōtineat pu-
pilaris i p̄sona vni? et exēplaris
in alteri? q̄; tūc exēplaris et pupil-
lar; h̄n̄ eoēde effect̄. vt notaſ in.
l. h̄umanitat. C. de ipu. ralij sub.
et sic videt testator: voluisse (cū di-
cte substitutioes habeat eūdē ef-
fectū) q̄ i p̄sona pupilli sit pupila-
ris / et in p̄sona alteri. s. mēte ca-
pti seu furiosi sit exēplari. l. ex fa-
cto. i. p̄n. ff. d. vul. et pu. illō obstat
q̄ in multis differant dicte substi-
tutioes: q̄ satis ē q̄ suēiat i ca-
su de q̄ querif. vt in. c. trāslato de
cōstitutio. et. c. nō p̄t. in glo. de p̄-
bē. in. vi. q̄ vtrāq̄ substitutio tra-
h̄f ad bona filij vñcūq̄ q̄sita. An
autē duob; furiosis iſtitutis et in-
uicē substitutis p̄tineat in tali substi-
tutioe vulgarē et exēplaris q̄ro.
Bar. i. d. l. lutii. v̄. s. iuxta hoc q̄
r̄t. tenet q̄ sic ad exēplū pupi-
lar. dic lati. vt ibi p̄ eū. C. In sū tūn iu-
matuta hanc materiaz aduerte. cē an et
q̄ iſtitutis et iuicē substitutis easdē q̄i vide-
tes vident h̄f et in substōne qs i anf h̄f
institutioe. nisi testator alit dispo easdē p̄-
nat. s. et si ex disparib;. illi. devul. tes i sub-
st. r. l. i. C. eo. r. l. q̄ liberis. i. fine substitutio-
et. l. sed si plures. i. risso. r. l. si plu ne quas
res. ff. e. Intellige p̄misua si nō. h̄st i ma-
appellariis substitutis sint. secus statutio-
si p̄ nomia p̄pria; q̄ tūc veniūt in nec-
viriles. l. nomiūq̄. ff. ad trebellia.
Intellige etiā nisi ex cōiecturis:
alit p̄sum posſit. l. vtrū h̄f. si. alit s.
est. l. q̄situ. ff. d. reb;. du. r. l. q̄tēs.
ff. ad irebel. Iux. p̄m. s. i. q̄ro. qd
si p̄tē substitutorū nōdauit q̄ noīa
appellatiua: et partēq̄ noīa p̄p̄ar
Bar. i. l. turpia. s. fina. ff. d. leg. s. et

Substituo verbū quā habeat naturā. Fo. xlvi.

post eū. *Ung. are. i. d. s.* et si ex disparib⁹. insl. de vulg. sub dicūt q̄ noīati p̄ noīia appellatiua vocant p̄ portiōn̄ hereditaria: et noīati p̄ noīia p̄p̄ia vocāt̄ i viriles. vt no. in. l. si q̄s testamēto. ff. de sta. libe. fūm vñā opinonē. Si aut̄ s̄l erp̄ sit testator. p̄p̄ia noīia et appellatiua: tūc scđm cōt̄ docto. q̄ sp̄c̄it q̄d p̄cedit. vt si p̄cedat noīia p̄p̄ia habeat locū. d. l. nōnūq̄. ff. ad trebel. si p̄o appellatiua p̄cedant. vi delz dirut testator: et heredes mesos. l. Petrū et Johānē iuicē subst. i. habent locū i. laura q̄ dicūt easdē p̄tes cos h̄c i substitūne q̄s h̄nt i substitūne. p̄ q̄ facit. l. si seru⁹ cōis. vltia. ff. d. stup. seruoz. In dubio effiditē vocati i substitūtiōn̄ sicut i substitūne. d. l. si plures. i. fi. ff. de vul. et pu. vide lat⁹ d. hac matia p̄ Bar. i. d. l. turpia. S. fi. et Ang. are. i. d. s. et si ex dispartib⁹. et p̄ glo. i. d. l. nōnūq̄. et p̄ glo. l. d. l. si p̄les. etiā p̄ glo. i. l. l. C. d. ipu. et alijs sub. ¶ *Fiat* aduerte q̄ hec substitūne breviloq̄ siue reciproca: nō ē p̄p̄ie substitūne p̄ se. sed ē q̄daz adiectio substitūnis. sicut dicim⁹ in sili. in actiōe d. peculio. substitūnia. et tributoria. l. i. i. S. cui cōgruit. ff. d. peculio. Hā ista substitūne vulgares. pupillares. exemplares. tc. vt. q̄ patuit. ita dicit Bar. i. d. l. lit⁹ i. l. col. ll̄ sic facile iteligi p̄t q̄lik simas hec substitūne. q̄r̄ eodē mō q̄ ille. S. dicte d. q̄b⁹ oīb⁹. l. suis loc⁹ dictū ē. H̄ec p̄ notitia i. h̄. b. cui loq̄ substitūnis sufficiat. reliq̄ vide p̄dictos doc. in. S. allegat⁹; passib⁹. Herardus mulert.

Substituo vñbū quā
hēat naturā. Ru. xxviii

Sicas tabellio p̄
plus ceteris artificibus
idiges in operatiōe tua
lumine rationis: et precipue in vi
tūmus iudiciis defūctoruz: i. q̄b⁹

occurrūt aliquā p̄ba mīsterijs ple
na. q̄z si p̄p̄ia siḡtio ignoreſ. totū
plerūq̄ ruit testator. iudicium/ et
młt̄; captiōib⁹ apif: p̄serti em̄ ex
pedit tibi ad substitūn̄ doctrinā
hui⁹. p̄bi substituo h̄c noīia. q̄d
em̄ diversa negotia q̄b⁹ adūḡit:
diversa siḡt: et diuersos parū effe
ctus. Mā cum ḡiale vñbū sit. tā ad
directā substitūn̄ q̄ fidelicōmissa
riā trahi p̄t. p̄t q̄d sc̄re te yolo
et q̄ttuor s̄f substitūn̄s directe. sc̄z
vulgaris. pupillar̄: exemplars et bre
viloq̄. i. q̄b⁹ v̄l̄ alīq̄ eaꝝ. si apponaſ
hoc vñbū substituo: ill⁹ substitūn̄s
nature se adaptat: et ea directo in
re p̄seruat: nec p̄textu huius vñbū
substituo: substitut⁹ illis mun⁹ vo
cā iure directo. Compēdios⁹ p̄o
substitūne et suis directis vñbū. s. ille
sit heres. directa suaꝝ. sed si i. ci⁹
forā istd vñbū substituo. apponaſ
illico eā trāspont i fidelicōmissa
riā: et ad ius et naturā fidelicō. re
torq̄. vt iā nō directa: s̄z fidelicō.
dicatur: et fidelicōmissa naturā h̄
beat et effectū. q̄r̄ omni tēpōre eā
valere facit. probantur hec. C. de
insti. et sub. l. generaliter. S. ultimo
et de ipu. et alijs substi. l. precib⁹.
et. ff. eo. l. coheredi. S. cum filie. et
ff. de legi. l. in ambigua.

Additio. Vide late ea q̄ dix
S. in matia cōpēdios⁹ substitūn̄s. p̄.
secundo revoco in dubium quid de
tali tc. dic vt ibi. Her hec est ex
pedita substitūn̄ pulchra atq̄ dīf
ficil matia. Et no. q̄ d̄ dicit; sub
stitutionib⁹ ē glo. pulchra i verbo
absq̄ liber; i. c. raynū. de testa.
est etiā glo. in vñbo ad exemplū. in. S.
q̄ rōne. insl. de pupil. sub. et ē glo.
ff. de vulg. et pu. sup rubrū. itē est
glo. i. vñbo absq̄ d̄ductione i. c. i. de
testa. libro sexto. Herard⁹ mulert.

De falcidie distractio
nis a testatore factā phi
bitione. Rubri. xxix.